

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. április 29.

1. Botrányokkal tarkítva indul az AfD EP választási kampánya

Múlt héten három személyt vettek őrizetbe Kínának való kémkedés gyanújával, melyből az egyik gyanúsított Maximilian Krah, AfD-s EP-képviselő és EP-listavezető egyik brüsszeli asszisztense. A hír nagy hullámokat vert a német közbeszédben és számos kérdést vetett fel a politikus korábbi tevékenységeivel és nyilatkozataival kapcsolatban. Mindezek ellenére Krah, miután az ügy miatt Alice Weidel és Tino Chrupalla társelnökökkel zárt ajtók mögött egy hatszemközti megbeszélésen megpróbálták tisztázni a helyzetet, sajtótájékoztatón bejelentette, hogy marad pártja listavezetője az EP választásokra. Krah hangsúlyozta, hogy őt nem lehet „személyes vétséggel” vádolni az ügy kapcsán, a választási kampánytól azonban – legalábbis ideiglenesen – távol marad. A politikus nem vett részt ezen kívül az AfD hétvégi, donaueschingeni választási kampánynyitóján, ahogyan arról a társelnökökkel folytatott beszélgetésen megállapodtak. Weidel és Chrupalla kiemelték, hogy Krah maga döntött úgy, hogy kihagyja a választási kampánykezdetet – „*hogy ne ártson a választási kampánynak és a párt hírnevének*”. Mindazonáltal sokatmondó, hogy a hatszemközti megbeszélés után Krah egyedül állt a kamerák elé, Weidel és Chrupalla nem kívántak együtt mutatkozni vele, valamint az AfD plakátjain a tervekkel ellentétben nem lesz látható a listavezető.

Az ügy a hírek szerint nem csak a pártot osztja meg, de a pártvezetést is. Chrupalla a Krah-ügyet elsősorban jogi és nem politikai kérdésnek tekinti, hisz a listavezető ellen nincsenek vádak, ezért amíg nem ítélik el az ártatlanság védelme vonatkozására. Ezzel szemben Weidel inkább politikailag kezelné az ügyet, mindazonáltal nem akarta ezen nézetét pártelnök társára erőltetni. Azonban mind Krah ellenfelei, mind pedig hívei számára egyértelmű azonban, hogy a 2019 óta alkalmazásában álló személy ellen felhozott vádak megjelenése néhány héttel az európai parlamenti választások előtt aligha lehet véletlen, hiszen a letartóztatott egykori asszisztens, Jian G. már évekkel ezelőtt feltűnést keltett, amikor felajánlotta szolgálatait a német titkosszolgálatoknak. Már akkor is azt hitték róla, hogy Peking ügynöke. Az a tény, hogy csak most, egy fontos választási évben lépnek fel ellene, sokakat politikai indítékokra enged következtetni az AfD-n belül. Mindazonáltal Krah személyével és az orosz és kínai befolyástól való függetlenségével kapcsolatos kételyek miatt már a kezdetektől fogva erős ellenállás volt az ellen, hogy Krah legyen az EP-listavezetője a pártnak.

Ezen kívül az AfD EP-listáján szereplő második személyt, Petr Bystront azzal vádolják, hogy egyike azoknak, akik Ukrajna ellen agitáltak, és ezért a Voice of Europe hírportálon keresztül Oroszországtól pénzt is kaptak. Bystron jelenleg a Bundestag tagja és az AfD-csoportjának a vezetője a külpolitikai bizottságban. Az európai parlamenti választások és a csúcjelöltek állításának esetében az AfD-nek gyakorlatilag nincs már befolyása, hisz nem tudná már módosítani a listát anélkül, hogy az teljesen érvénytelenné válna.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Frank-Walter Steinmeier államfő törökországi útja

Az előző hét során többnapos törökországi látogatáson vett részt Frank-Walter Steinmeier szövetségi elnök. A három napos, programpontokban rendkívül gazdag látogatás első két napján a fő hangsúly a török ellenzék és civil társadalom képviselőivel, a török kulturális élet kiemelt szereplőivel, valamint a német-török gazdasági élet vezető képviselőivel való találkozókon volt. Ennek megfelelően Steinmeier elnök Isztambulba való érkezését követően első programponként rögtön Ekrem İmamoğlu ellenzéki főpolgármesterrel folytatott kétoldalú megbeszélést. Recep Tayyip Erdogan török elnök április 24-én Ankarában fogadta a német elnöki delegációt. Az előzetesen az ellentétes kül- és biztonságpolitikai álláspontok miatt kiélezettnek ígérkező találkozó végül nem is szűkölködött a kényes témákban, azonban a megbeszélést követő sajtótájékoztató során mindkét fél mégis inkább a szoros kétoldalú kapcsolatok kiemelésére kívánta helyezni a hangsúlyt.

Mindketten részletesen méltatták a németek és a törökök közötti több évtizedes gazdasági, kulturális, családi és baráti kapcsolatokat. Erdogan elnök külön kiemelte a németek által a 2023-as földrengés után nyújtott segítséget is, köszönetet mondva a német államnak és civil szervezeteknek a támogatásért. Mindössze a sajtótájékoztató vége felé kerültek elő a kényes külpolitikai kérdések, melyek megítélésében Berlin és Ankara markánsan elkülönülő álláspontot vall. Különösen jól érzékelhető volt mindez a gázai háború kérdésének felmerülésekor. Erdogan elnök „*emberiség elleni bűncselekménynek*” nevezte az izraeli hadműveleteket, és ismételten felszólította Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnököt, hogy „*vessen véget a példátlan kegyetlenségnek*”. A török elnök azonban a téma tárgyalásakor egyáltalán nem említette a Hamászt és annak – a konfliktus jelenlegi eszkalációjához döntően hozzájáruló – 2023. október 7-i brutális támadását. Steinmeier viszont a egyértelművé tette a német álláspontot: „*Október 7-e nélkül nem lenne háború*” – mondta a szövetségi elnök. Mindazonáltal a német elnök egyetértett házigazdájával abban, hogy a Gázai övezetben élők humanitárius helyzetén javítani kell és hangsúlyozta, hogy meg kell akadályozni, hogy a közel-keleti helyzet további háborúkhöz vezessen. Egyúttal a meglévő kapcsolatokat arra kell felhasználni, hogy az izraeli túsok kiszabaduljanak – jelentette ki Steinmeier.

A kétoldalú gazdasági kapcsolatokról szólva Erdogan elnök újból felemlgette a török fél által régóta szorgalmazott németországi vízum liberalizáció kérdését. Ez nemcsak a társadalmi kapcsolatok, de a gazdasági együttműködés alakulására is kedvezően hatna – jelentette ki a török elnök. Fentiek Németország számára is alapvető érdekek – jelentette ki Steinmeier, aki egyúttal azonban finoman utalt a német kormány álláspontjára, mely szerint a jogbiztonságnak, a jogállamiságnak és az emberi jogok tiszteletben tartásának mind-mind előfeltételként kell ehhez szolgálnia Törökországban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Elfogadta 12 pontját az FDP a német gazdasági fordulathoz

Hétvégén tartotta pártkongresszusát a német kormánykoalíció legkisebb párta, az FDP. A kétnapos pártgyűlés több szempontból is nagy port kavart és újból felvetette a koalíciós együttműködés jövőjével kapcsolatos kérdéseket. A párt szövetségi vezetése már hét közben elfogadta azt a 12 pontból álló programot, amelyet a hétvégén végül a kongresszuson a küldöttek elsőprő többséggel támogattak, és amely egy alapvető gazdasági fordulatot kíván elérni a recesszióval küzdő Németországban. Ehhez az FDP többek között a nemrég bevezetett polgári juttatás (Bürgergeld) reformját, illetve csökkentését, a megújuló energiaforrások állami támogatásának megszüntetését, a 63 éves nyugdíjba lépés lehetőségét, adó- és bürokráciacsökkentést, valamint a túlórák után járó adókedvezmények bevezetését és a szolidaritási pótlék teljes eltörlését irányozza elő. Bijan Djir-Sarai, az FDP főtitkára az elfogadott programmal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a mai helyzet teljesen más, mint amikor az SPD-vel és a Zöldekkel kötött koalíciós megállapodásról megállapodtak. *„Teljesen más kihívások előtt állunk”*, amelyeket végre meg kell oldani – mondta a főtitkár, aki a pártkongresszuson egyúttal elismerte a koalíciós partnerekkel, az SPD-vel és a Zöldekkel fennálló mély ideológiai különbségeket. *„Nagy különbség van közöttünk, és ez soha nem fog változni. Másképp értelmezzük az államot, mint koalíciós partnereink”* – állapította meg Djir-Sarai, aki különösen a gazdasági kérdésekben lát különbséget a felek között. Az FDP programjával kapcsolatban kiemelte, hogy világossá tették, hogy mely pontokat tartják központi fontosságúnak ahhoz, hogy Németország visszanyerje gazdasági erejét, és a koalíciós partnereknek, akik a programponatok nyilvánosságra hozása után egyébként ellenállásuknak adtak hangot és erősen kritizálták az FDP-t, mostantól ezzel kell foglalkozniuk. Mindazonáltal a liberális párt a program kapcsán azt is kiemelte, hogy ez nem a koalíció felbontásának előkészítését szolgálja, hanem az ország érdekeit. Ezen kívül az FDP küldöttei a pártkongresszuson szűk többséggel az atomenergiához való visszatérés ellen szavaztak, elutasítva ezzel Szászország, Szász-Anhalt és Tübingia tartományi szövetségeinek indítványát.

Hétvégén tartotta a CSU is az Európa Pártkongresszusát, amelyen Manfred Weber, az Európai Parlament Európai Néppárt frakcióvezetője kiemelte, hogy Magyarországon Magyar Péter pártjából jelzéseket kaptak, hogy csatlakoznának az EPP frakciójához, ami mutatja, hogy mennyire attraktív a frakciójuk, amelynek lehetősége van a növekedésre is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

4. Az AfD a legnépszerűbb párt a fiatalok körében

Az Ifjúság Németországban (Jugend in Deutschland) idei felméréséhez januárban és februárban több mint 2000, 14 és 29 év közötti fiatalot kérdeztek párt preferenciájukról, legnagyobb aggodalmaikról, személyes helyzetükről (pénzügy, egészség, karrier), valamint a társadalmi helyzettel (gazdaság, kohézió, politikai körülmények, életminőség) való elégedettségükről. A tanulmányból kiderül, hogy a 2022-es 9% és a 2023-as 12%-hoz képest, most nagyot erősödve, a 30 év alattiak 22%-a szavazna az Alternatíva Németországért (AfD) pártra, amely eredménnyel az AfD lett a legnépszerűbb párt a fiatalok körében. Őket követik 20%-kal a támogatottságukat szintén növelni tudó Unió-pártok, majd a népszerűségükből a fiatalok körében is sokat veszítő Zöldek 18%-kal. A kancellárt adó SPD 12%-kal a negyedik helyen áll, míg a 2021-es Bundestag választáson a fiatalok körében a Zöldek mellett rendkívül jól szereplő FDP-t most már csak 8% támogatná, az épphogy csak a 7%-t elérő Die Linke-

t megelőzve. Elmondható tehát, hogy a fiatalok többsége ma Németországban inkább jobboldali/konzervatív beállítottságú.

Ennek a változásnak kézzelfogható okai vannak, mint arra a tanulmány eredményei is rámutatnak. A fiatalok szerint az infláció (65%), az ukrajnai, valamint közel-keleti háborúk (60%), a drága vagy szűkös lakhatás (54%), illetve a társadalom megosztottsága és az éghajlatváltozás (49%) jelentik a legnagyobb problémákat. Ezen felül egyetlen más problémakörnek sem növekedett annyira a jelentősége a 30 év alattiak körében, mint a migrációs válságnak. Két évvel ezelőtt ezt még a megkérdezettek 22%-a tartotta aggasztónak, idén ez az arány már 41%. A szerzők felhívják továbbá a figyelmet arra is, hogy a menekültek befogadásának támogatása is jelentősen visszaesett: Egy 2019-es másik felmérésben még 57% helyeselte azt, míg a mostani kutatásban ez az arány már csak 26%.

A felmérésből kiderül továbbá, hogy bár a „nagyon elégedett” és „nagyon elégedetlen” skálán a saját anyagi helyzetükkel, a karrierlehetőségekkel, az egészséggel és a társadalmi elismeréssel kapcsolatos elégedettség összességében továbbra is enyhén pozitív, mindenhol csökkenés tapasztalható (a tendencia már 2022-ben és 2023-ban is jelen volt).

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Drasztikus mértékben nőtt a terhességmegszakítások száma Németországban

A tavalyi évben az abortuszok száma több mint tíz év óta a legmagasabb szintre emelkedett. Németországban 2023-ban mintegy 106 ezer ilyen esetet jelentettek – közölte szerdán a Szövetségi Statisztikai Hivatal (Statistisches Bundesamt). Utoljára 2012-ben volt ennél magasabb a szám – akkor 107 ezer esetet regisztráltak. A 2022-es évhez képest pedig tavaly 3,3%-kal nőtt a terhességmegszakítások száma. A hivatal beszámolója szerint a 2021-ben tapasztalt alacsony esetszámhoz (95 ezer megszakítás) képest már 2022-ben erős – közel 10%-os – növekedés volt tapasztalható. A rendelkezésre álló adatok alapján mindazonáltal nem azonosítható egyértelmű ok a 2023-as további növekedés mögött – magyarázta a Szövetségi Statisztikai Hivatal. A beszámoló szintén kitért a beavatkozás mellett döntő nők életkori eloszlására. Eszerint a tavalyi abortuszon átesett tíz nő közül hét 18 és 34 év közötti volt, további 19%-uk pedig 35 és 39 év közötti volt. Mintegy 3% volt csak 18 évesnél fiatalabb. Az abortusz mellett döntő nők 42%-a korábban még nem vállalt gyermeket. A 2023-ban bejelentett abortuszok 96%-át az úgynevezett tanácsadási rendeletben foglalt szakértői konzultációt követően hajtották végre.

A Szövetségi Statisztikai Hivatal szerint a tízéves távlatot vizsgáló összehasonlítás azt mutatja, hogy az elmúlt években jelentősen kevesebb abortuszt végeznek fiatal nőkön. A 2013-as évhez képest a 15-17 évesek körében közel 24%-kal csökkent az abortuszok száma, míg a 18-19 éveseknél ez az arány 17% körül volt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. A Bundestag megszavazta az új nemzeti veteránnapot

A Bundestag nagy többséggel megszavazta a kormánypártok, valamint az ellenzéki CDU/CSU-frakció által közösen benyújtott indítványt egy új, évente június 15-én tartandó nemzeti veteránnap bevezetéséről. Az előterjesztés szerint az emléknapi célja, hogy látható jelét adja a fegyveres erők korábbi tagjai iránt tanúsított megbecsülésnek és figyelemnek, egyúttal pedig erősítse a szociális gondoskodásra irányuló erőfeszítéseket. *„A veteránok nemzeti napja megfelelő keretet teremthet a veteránok elismerésére és különleges szolgálataikért való köszönetnyilvánításra, valamint helyet adhat a köztük, családjaik, a fegyveres erők, a társadalom és a politika közötti eszmecserének”* – fogalmaztak az előterjesztő képviselők az indítványban. Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter az új emléknapi napot a megbecsülés erős, fontos és esedékes jelének nevezte. *„(Az emléknapi napról szól, hogy elismerjük azokat, akik végső soron készek arra, hogy a legtöbbet adják másokért, és akik életüket és testi épségüket kockáztatják hazánkért”* – mondta az SPD politikus a felszólalásában a Bundestag plenáris ülésén.

Az elfogadott indítvány másik prioritása a külföldi bevetés során elszenvedett sérülések utókezelésének a javítása volt. Ez egyaránt magában foglalja a német fegyveres erők sérült tagjainak és családtagjaiknak nyújtott ellátást, rehabilitációs intézkedéseket, terápiás szolgáltatásokat és kapcsolattartási pontokat, egyúttal pedig külön említést tesz a poszttraumás stressz zavarral kapcsolatos segítségnyújtásról, amelynek tünetei akár évekkel a bevetés után is jelentkezhetnek. Az indítványt hevesen kritizálta a Baloldal képviselői csoportja. Meglátásuk szerint az emléknapi nap egy újabb lépés a német társadalom mentalitásának remilitarizálása felé, amelyet a párt rendkívül problematikus fejleményként értékel.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Chaim Noll, neves német-izraeli újságíró és író a mai Németországban uralkodó, politikai jobboldali, baloldali, valamint iszlám antiszemitizmussal foglalkozik. **2024. május 14-én 18.00 órától az MCC Scrutonban Noll Antiszemitizmus Németországban c. előadása** keretében bemutatja a németországi zsidóság helyzetét, körbejárva a sokakban felmerülő kérdéseket, mégpedig, hogy a zsidó közösség egzisztenciális fenyegetettségnek van-e kitéve manapság Németországban, ott látják-e még egyáltalán a jövőjüket, valamint, hogy milyen következményekkel jár a növekvő antiszemitizmus Németország egészére nézve.

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Intézetünk és a Német Szövetségi Köztársaság Magyar-Német Társasága idén **harmadik alkalommal** szervezi meg **közös nyári egyetemét**, amelynek fókuszában a magyar-német kapcsolatok jövője áll. A nyári egyetem **2024. augusztus 13-17. között Révfülöpön**, a Mathias Corvinus Collégium Cholnoky Jenő Ifjúsági Kikötő és Diáktáborában kerül megrendezésre. A programra **elsősorban olyan 18 és 30 év közötti fiatal felnőttek jelentkezését várjuk**, akik érdeklődnek a magyar-német kapcsolatok iránt, valamint aktív, tárgyalóképes német nyelvtudással rendelkeznek.

További információért és jelentkezésért kattintson az [Intézetünk honlapjára](#).

Újdonságok

Intézetünk legújabb podcastjában Prof. Dr. Hans-Christof Kraus az elmúlt évtizedben a geopolitika fogalma körül kialakuló vitákra reflektál és ezzel kapcsolatban elmondja, hogy a történelem milyen tanulságokat tartogat a külpolitikai döntéshozók számára.

A podcast az [MCC Youtube-csatornájára](#) vagy [honlapunkra](#) kattintva érhető el.

Podcastunkban Torsten Oppeland professzor, a jénai Friedrich Schiller Egyetem politológusa Németország és Tübingia példáján keresztül világít rá a többség nélküli kormányzás egyre súlyosbodó problémájára, valamint arra, hogy ennek milyen relevanciája van Európára nézve.

A podcast az [MCC Youtube-csatornájára](#) vagy [honlapunkra](#) kattintva érhető el.

Cikk- és interjúajánló

A cancel culture, a vitatér beszűkítése vagy a kontaktbűn Nyugat-Európában már évekkel ezelőtt megjelentek, múlt héten azonban a magyar közvélemény is megtapasztalhatta ezeket a jelenségeket a brüsszeli Nemzeti Konzervativizmus Konferencia betiltása kapcsán. Ezekről a témákról beszélgetett Bauer Bence, Intézetünk igazgatója az M5 Ez itt a kérdés című műsorában a többi meghívott vendéggel.

A teljes műsor megtekintéséhez kattintson az [M5 Youtube-csatornájára](#).

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter az ATV Start vendége vendége volt, ahol többek között arról beszélt, hogy Andrzej Duda lengyel elnök szavai alapján, ha a NATO úgy dönt, Lengyelország kész atomfegyvert fogadni a területén.

A teljes beszélgetés megtekintéséhez kattintson az [ATV Youtube-csatornájára](#).

Dobrowiecki Péter, Intézetünk kutatási vezetője az Inforádióban Aréna című műsorában beszélgetett a lengyel önkormányzati választások második fordulójának eredményeiről és az abból levonható tanulságokról.

A teljes beszélgetés meghallgatásához kattintson az [Infostart honlapjára](#).

A romló bűnözési statisztikák alapján már a német kormány is elismeri azt aényt, hogy az integráció nem egy sikertörténet, hangsúlyozta a Magyar Nemzet érdeklődésére Intézetünk kutatási vezetője, Dobrowiecki Péter.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

A lengyelországi önkormányzati választások második fordulóját követően a legfontosabb belpolitikai tanulságokról beszélgetett Intézetünk kutatási vezetője, Dobrowiecki Péter, a Kossuth Rádió V4-Magazinjában.

A teljes beszélgetés elérhető a [MédiaKlikk felületén](#).

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter a FixTV Enigma című műsorának vendége volt. A beszélgetés középpontjában a legaktuálisabb lengyel bel- és külpolitikai fejlemények álltak.

A teljes beszélgetés megtekintéséhez kattintson az [FixTV Youtube-csatornájára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együtműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu